

Συνέντευξη

ΜΕ ΤΟΝ ΒΑΓΓΕΛΗ ΚΟΥΛΟΥΜΠΗ, ΥΠΟΥΡΓΟ

Το μεγάλο

ΜΙΚΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΙ και τοπικοί παράγοντες άφηναν διψασμένο το θεσσαλικό κάμφο. «Τώρα όμως, η Θεσσαλία θα μεταβληθεί σε μικρή Δανία» χάρη στο κολοσσιαίο έργο της εκτροπής του Αχελώου.

Αυτά τονίζει με έμφαση ο υπουργός Ενέργειας και Φυσικών Πόρων κ. Βαγγέλης Κουλουμπής σε αποκλειστική συνέντευξη στο «Εθνος της Κυριακής» κατά την οποία αναλύει τα στάδια εκτέλεσης του έργου μέχρι την ολοκλήρωσή του. Και επισημαίνει ότι και παλαιότερα είχαν γίνει σχετικές μελέτες, αλλά έργα δεν γίνονταν. Ενώ τώρα υπάρχει δείγμα γραφής. Η έναρξη των έργων, έργων που θα δώσουν δουλειά σε 30.000 τεχνικούς και σ' άλλους τόσους αγρότες.

Η συνέντευξη

— Κύριε Υπουργέ μετά την εξαγγελία του Πρωθυπουργού, στην επέτειο του Κιλάρ, του 10ετούς προγράμματος έργων για την ανάπτυξη της Θεσσαλίας, η εκτροπή του Αχελώου στη Θεσσαλία ήρθε στην επικαιρότητα. Για ποιο λόγο υπάρχει τόσο ευαισθησία στο θέμα αυτό;

— Η ανάπτυξη της θεσσαλικής πεδιάδας σε συνδυασμό με την εκτροπή του Αχελώου βρίσκεται, εδώ και πολλά χρόνια, στην επικαιρότητα, τουλάχιστον για τους Θεσσαλούς και τις Δημόσιες Υπηρεσίες έστω κι αν δεν αποτελούσε επίκαιρο θέμα για τις εφημερίδες. Είναι η μεγαλύτερη πεδιάδα της χώρας. Καταλαμβάνει το 11% της έκτασης της χώρας και το 13% των αρδευόμενων εκτάσεων και χάρη στο καλό κλίμα της και το κλούσιο έδαφός της, παρουσιάζει μεγάλες δυνατότητες παραπέρα γεωργικής ανάπτυξης αν αρδεύεται ικανοποιητικά, που με τη σειρά της μπορεί να αποτελέσει τη βάση για τη δημιουργία μιας δυναμικής βιομηχανίας.

Η σημασία της θεσσαλικής πεδιάδας για την Εθνική Οικονομία έχει αναγνωριστεί εδώ και καιρό. Ήδη, πριν 20 χρόνια, ο πρωθυπουργός Ανδρέας Παπανδρέου είχε πει ότι η Θεσσαλία μπορεί να γίνει μια «μικρή Δανία».

— Σε ποια κατάσταση από άποψη αρόποισης βρίσκεται σήμερα η Θεσσαλία;

— Η Θεσσαλία έχει έκταση 14 εκατ. στρεμμάτων. Σήμερα καλλιεργούνται 5,2 εκατ. στρέμματα περίπου από τα οποία τα 3,5 εκατ. στρέμματα αφορούν πεδινή γη και τα υπόλοιπα είναι ημιορεινά και ορεινά εδάφη. Από αυτές τις εκτάσεις αρδεύονται σήμερα, και μάλιστα όχι ικανοποιητικά, μόνο 1,2 εκατ. στρ. πεδινών εκτάσεων. Από συστηματικά αρδευτικά δίκτυα και από επιφανειακές πηγές αρδεύονται μόνο 120 χιλ. στρέμματα ενώ από τις γεωτρήσεις του ΠΑΥΘ (Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπόγειων Υδάτων Θεσσαλίας) αρδεύονται 250 χιλ. στρέμματα, απ' τα οποία μόνο 45 χιλ. στρ. αρδεύονται με μόνιμα δίκτυα.

Πώς κατανέμονται

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ κατανομή των αρδευόμενων εκτάσεων και η εξέλιξή τους από το 1962 έως το 1982, φαίνεται στους παρακάτω πίνακες:

Σημερινή κατανομή Αρδευόμενων Πεδινών Εκτάσεων (Κάτω απ' το υψόμετρο + 200)

— Αρδευτικά δίκτυα Τεμαχιστά	120 χιλ. στρεμ.
— " " Μία Τεμαχιστά	45 " "
— " " Πλατύνισμα	80 " "
— Γεωτρήσεις ΠΑΥΘ	250 " "
— Ιδιωτικές Γεωτρήσεις	880 " "
— Αρδύσεις από πηγές, πρήξιμες, αντίθετες επιφαν. νερά κλπ.	115 " "
	1240

* Σημειώνεται ότι πρόκειται για πρόχειρο δίκτυο

Εξέλιξη συνολικών Αρδευόμενων Εκτάσεων στη Θεσσαλία

Χρόνος	Αρδευόμενες	Εκτάσεις	(χιλ. στρεμ.)
	1962	1974	1982
Καρόπια	88	545	812
Λάρισα	188	485	635
Τρίκαλα	132	278	388
Μαγνησία	88	134	141

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι την τελευταία δεκαετία η αρδευόμενη έκταση στη Θεσσαλία πρακτικά δεν αυξήθηκε και ότι η

Πώς θα γίνει η -κολοσσιαία εκτροπή του Αχελώου που θα αλλάξει τη μορφή της Ελλάδας

άρδευση του 70% των αρδευόμενων πεδινών εκτάσεων γίνεται από ιδιωτικές γεωτρήσεις και πρόχειρες αντλήσεις.

Με το να μην πραγματοποιηθεί κανένα σημαντικό αρδευτικό έργο από τις κρατικές επενδύσεις η ανάπτυξη των αρδευόμενων εκτάσεων αφέθηκε ανεξέλεγκτα στην ιδιωτική πρωτοβουλία με αποτέλεσμα σπατάλη πόρων και μειωμένη απόδοση.

Η «αντίφαση»

— ΑΠΟ ΤΙΣ προηγούμενες απαντήσεις σας φαίνεται μια αντίφαση Κύριε Υπουργέ, ανάμεσα στη σπουδαιότητα της θεσσαλικής πεδιάδας και τα ελάχιστα έργα που έχουν γίνει μέχρι σήμερα. Που οφείλεται αυτό;

— Σωστά εδώ πρέπει να αναφερθούν ορισμένα γεγονότα που δείχνουν πώς φθάσαμε σήμερα στην «αντίφαση» αυτή.

Ήδη το 1966 ανετέθη μελέτη που εξέτασε σε προκαταρκτικό στάδιο τα έργα και η οποία τελείωσε το 1976.

Με βάση τα συμπεράσματα της μελέτης εκείνης, προχώρησαν οριστικές μελέτες για ορισμένα έργα που υποβλήθηκαν το 1972.

Αντί λοιπόν να προχωρήσουν οι κατασκευές, ήδη από το 1972 το αρκετά πολύπλοκο τεχνικό πρόβλημα της αρδύσεως της Θεσσαλίας έγινε αντικείμενο διαμάχης μεταξύ διαφόρων φορέων, μικροπολιτικής, συγκρουστικής τοπικών παραγόντων και ακατάσχετης δημαγωγίας. Το αποτέλεσμα ήταν ο αποπροσανατολισμός του λαού και των φορέων και η αναστολή κατασκευής των έργων τόσο στη Θεσσαλία όσο και των υδροηλεκτρικών στον Ανω Αχελώο.

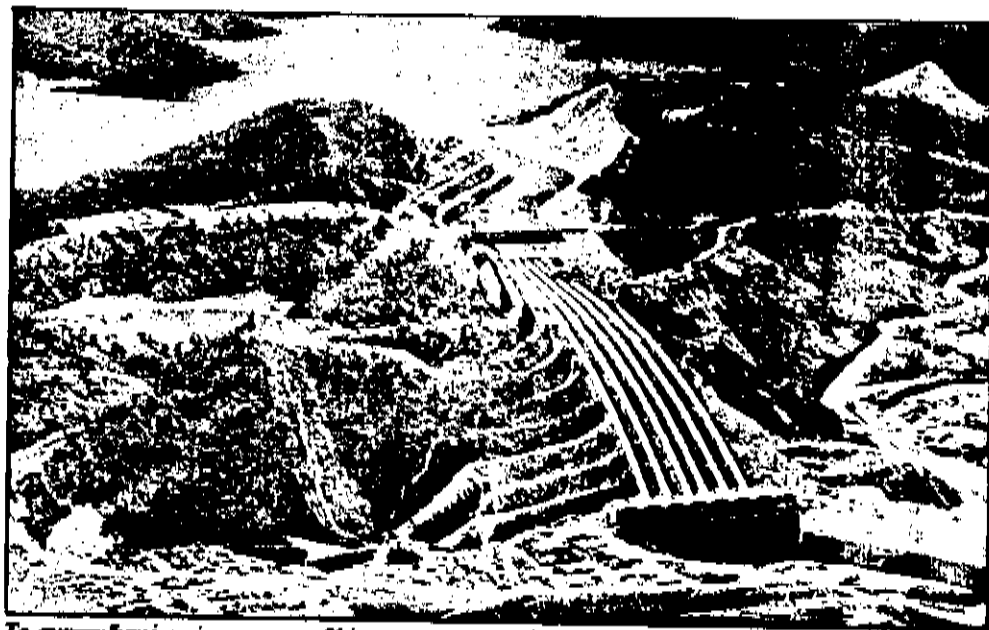
Οι προηγούμενες κυβερνήσεις μην έχοντας την πολιτική βούληση να πραγματοποιήσουν το έργο επέτρεψαν τις διαμάχες αυτές. Έτσι, ενώ η ανάγκη για έργα ήταν φανερά, το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε σε επίπεδο λόγων και όχι έργων.

Για τη μελέτη

— ΟΜΩΣ η Ν.Δ. ισχυρίζεται ότι ήταν έτοιμη ήδη από το 1980 να αναθέσει τη μελέτη αξιοποίησης της θεσσαλικής πεδιάδας, ανάθεση η οποία δεν προχώρησε επί κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ.

— Πράγματι τις παραμονές των εκλογών ζητήθηκαν δηλώσεις ενδιαφέροντος για τη μελέτη αυτή από ξένες εταιρείες που υποβλήθηκαν μετά τις εκλογές.

Η ανάθεση της μελέτης αυτής βρήκε την κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ ριζικά αντίθετη γιατί

Το αναπτυξιακό πρόγραμμα προβλέπει την κατασκευή σημαντικών έργων μεταφοράς νερού.

τέτοια μελέτη που κάλυπτε άρδευση 2,5 εκατ. στρεμμάτων με σημαντικά αρδευτικά δίκτυα ουσιαστικά είχε γίνει από το 1972.

Αλλωστε και αν ακόμη δεν υπήρχε καμιά μελέτη θα ήταν απαράδεκτο να ανατεθεί σε κάποια ξένη εταιρεία να κατευθύνει το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα της Θεσσαλίας που αφορά περίπου το 10% του ελληνικού λαού και ενός σημαντικού τμήματος της Ενεργειακής μας Πολιτικής.

Θα πρέπει να γίνει κατανοητό εδώ ότι το κυριώτερο πρόβλημα της Θεσσαλίας ήταν η έλλειψη έργων και όχι μελετών ή πορισμάτων επιτροπών.

Η σημερινή κυβέρνηση είχε το πολιτικό θάρρος να αποφασίσει την εκτροπή και έτσι προχωράει σήμερα με ένα χρονοδιάγραμμα μελετών και κατασκευών έργων προσανατολισμένο σε άμεσα πρακτικά προβλήματα.

Η απώλεια ενέργειας

— ΛΕΓΕΤΑΙ ότι η εκτροπή των νερών του Αχελώου στη Θεσσαλία θα έχει σαν αποτέλεσμα τη μείωση της παραγωγής ενέργειας στα έργα που είναι ήδη κατασκευασμένα στον Αχελώο. Είναι σωστό αυτό;

— Η απώλεια ενέργειας στα έργα του Αχελώου θα αναπληρωθεί σχεδόν εξ ολοκλήρου από την κατασκευή των υδροηλεκτρικών έργων της εκτροπής στη Θεσσαλία. Συγκεκριμένα με την κατασκευή των Υδροηλεκτρικών Έργων της Θεσσαλίας θα αυξηθεί η συνολική παραγωγή ενέργειας κατά 400 εκ. Κ.Ω.Η. περίπου λαμβανόμενων υπόψη και των απωλειών στα λειτουργούντα και κατασκευασόμενα έργα της ΔΕΗ στον Αχελώο.

Το όφελος που θα προκύψει από την ανάπτυξη της γεωργικής και κτηνοτροφικής παραγωγής είναι πολύ μεγαλύτερο από οποιαδήποτε απώλεια ενέργειας σε λειτουργούντα έργα της ΔΕΗ στον Αχελώο, χωρίς να υπολογίζουμε βέβαια και το κοινωνικό όφελος.

— Πότε προβλέπεται ότι θα αρχίσουν τα συγκεκριμένα έργα της εκτροπής;

— Οριστικές μελέτες για την εκτροπή δεν υπάρχουν. Στο συντομότερο δυνατό χρόνο θα ολοκληρώσουμε τις μελέτες αυτές και μέσα στο 1986 θα αρχίσει η κατασκευή των έργων. Ήδη εγκαταστάθηκαν τα πρώτα γεωτρήματα στη Πύλη και το Μουζάκι, έργα κλειδί για την εκτροπή. Ο θεσσαλικός λαός το περίμενε αυτό για δεκαετίες. Είναι καιρός πια να εκπληρωθούν οι πόθοι του.

— Ποια είναι τα βασικότερα έργα κ. Υπουργέ του αναπτυξιακού προγράμματος της Θεσσαλίας και πείτε μας αν υπάρχει ένας πρώτος προϋπολογισμός του

κόστους τους και χρονοδιάγραμμα αποπεράτωσης μελετών και κατασκευών των επιμέρους έργων;

— Το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα προβλέπει:
— τη δημιουργία μεγάλων φραγμάτων αποθήκευσης νερού
— την κατασκευή σημαντικών έργων μεταφοράς νερού
— την κατασκευή σημαντικών έργων άντλησης υπόγειων υδάτων
— την κατασκευή των απαραίτητων αποχετευτικών, οδικών και αρδευτικών δικτύων και φυσικά τη δημιουργία πολλών δεκάδων βιομηχανιών που θα αξιοποιήσουν τα γεωργικά και κτηνοτροφικά προϊόντα.

Εκτιμάται δε ότι θα απαιτήσει συνολικά δαπάνες της τάξης των 250 δισ. δρχ.

Στο πρώτο στάδιο (84 - 94) προβλέπεται η κατασκευή των έργων Μεσοχώρας και Συκιάς που είναι ήδη ενταγμένα στο Σεπτεμβρίου 1983 της ΔΕΗ με τα οποία θα δημιουργηθούν οι τεχνητές λίμνες που είναι απαραίτητες για την αποθήκευση των νερών που απαιτεί η Θεσσαλία. Παράλληλα θα κατασκευαστεί η σήραγγα εκτροπής από τον Αχελώο στη Θεσσαλία και τα φράγματα Πύλης και Μουζακίου μαζί με τους αντίστοιχους υδροηλεκτρικούς σταθμούς. Εάν σε αυτά τα έργα προστεθούν και το υπό κατασκευή έργο του Σμοκόβου, και το έργο της Κάρλας, έχετε ήδη τα βασικότερα έργα του Αναπτυξιακού Προγράμματος, τα έργα κεφαλής όπως τα λέμε. Με τα έργα αυτά θα αρδεύονται άλλα 2 εκ. στρέμματα και έτσι, ενώ σήμερα αρδεύεται το 35% της θεσσαλικής πεδιάδας, στο τέλος της δεκαετίας θα αρδεύεται το 80%.

Οι πιστωτές

ΟΣΟΝ αφορά το κόστος, στην επόμενη δεκαετία θα διατεθούν 150 δισ. δρχ. από τα οποία τα 100 δισ. θα είναι από το πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων και 50 δισ. από επενδύσεις της ΔΕΗ.

Στα πλαίσια του πενταετούς προγράμματος 1983 - 1987 διατίθενται 20 περίπου δισ. δρχ. (σε τιμές 1982). Η απορρόφηση των επενδύσεων την περίοδο μετά το πενταετές θα είναι πολύ μεγαλύτερη γιατί θα έχουν αρχίσει οι κατασκευές.

Συγχρόνως στο διάστημα αυτό θα ολοκληρωθούν οι μελέτες για τα έργα Β' φάσεως. Θα προκηρυχτεί άμεσα η μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων του Φράγματος Κρύας Βρύσης και οι μελέτες για τα αρδευτικά φράγματα Θεόπετρας, Νεοχωρίου, Παλαιομοναστηρίου και Καλούδας.

• Μικροπολιτική και τοπικοί παράγοντες

10